

2.4 Taylorov rad

Ak existuje mocninový rad so stredom v bode x_0 taký, že v nejakom okolí bodu x_0 tento rad konverguje k funkcii f , hovoríme, že funkciu f môžeme rozvinúť v okolí bodu x_0 do mocninového radu so stredom v bode x_0 . Nech funkcia f má v číslach x_0 derivácie všetkých rádov. Mocninový rad

$$\begin{aligned} f(x_0) + \frac{f'(x_0)}{1!}(x - x_0) + \frac{f''(x_0)}{2!}(x - x_0)^2 + \cdots + \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!}(x - x_0)^n + \cdots = \\ = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!}(x - x_0)^n \end{aligned} \quad (1)$$

(kde $f^{(0)} = f$) nazývame **Taylorovým radom funkcie f** v číslach x_0 .

Taylorov vzorec môžeme zapísať v tvare

$$f(x) = T_n(x) + R_n(x),$$

kde $T_n(x)$ je n -tý čiastočný súčet Taylorovho radu. K tomu aby Taylorov rad konvergoval je nutné a stačí aby $\lim_{n \rightarrow \infty} R_n(x) = 0$.

Pri rozvoji funkcií do Taylorovho radu môžeme niekedy použiť známe rozvoje do Taylorovho radu niektorých funkcií.

Príklad 2.3 Rozviňme funkciu $f(x) = x \ln(1+x^2)$ do mocninového radu so stredom $x_0 = 0$.

Riešenie. Mocninový rad danej funkcie nájdeme pomocou radu funkcie $\ln(1+x)$. Platí

$$\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \cdots + (-1)^{n-1} \frac{x^n}{n} + \cdots$$

pre $-1 < x < 1$. V poslednom rade, ak zameníme x za x^2 , dostaneme

$$\ln(1+x^2) = x^2 - \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{3} - \cdots + (-1)^{n-1} \frac{x^{2n}}{n} + \cdots, \quad x \in (-1, 1)$$

a teda

$$x \ln(1+x^2) = x^3 - \frac{x^5}{2} + \frac{x^7}{3} - \cdots + (-1)^{n-1} \frac{x^{2n+1}}{n} + \cdots$$

pre $-1 < x < 1$.

Na nasledujúcom obrázku je uvedená aproximácia funkcie $f(x) = \sin x$ pomocou prvých členov (1, 3, 5, 7).

